

Geschreven

TOESPRAKEN

A. G. S.

20 september 1957

2785
GRAFISCH LYCEUM AMSTERDAM
DINTELSTRAAT 15
1078 VN AMSTERDAM
TEL.: 020 - 6641121

Geschreven TOESPRAKEN

Een
verzameling
niet uitgesproken
maar
welgemeende
toespraken
ter gelegenheid
van de
ingebruikneming
van de
verbouwde
Amsterdamse
Grafische
School
op
20 september 1957

KONINKLIJKE NEDERLANDSE BOND VAN STEEN- EN OFFSETDRUKKERIJEN EN FOTOLITHOGRAFISCHE INRICHTINGEN

Bestuur, directeur, leraren, leerlingen en medewerkers van de A. G. S., van harte proficiat met de officiële openstelling van het - na oneindig veel moeilijkheden en tegenslagen - thans zo drastisch vernieuwde en uitgebreide schoolgebouw aan de Dintelstraat 15.

Wat is er in de bijna 25 jaren sinds de ingebruikneming van het oorspronkelijke pand aan dit adres al niet veranderd (om van de 15 eraan voorafgaande jaren aan de Weteringschans nog maar te zwijgen). De tijden veranderen en daarmee niet alleen de mensen, maar ook de gebouwen.

De A. G. S.-van-nu is „bij” met onze eigen tijd en daarmee wensen wij u allen (én het gehele grafische bedrijf) oprecht geluk. Wij prijzen u voorts gelukkig om de brede visie, welke steeds uit de activiteiten en strevingen van directeur en leraren uwer instelling blijken: zij bevruchten allerzijds de aanwezige kiemen tot groei en bloei van onze - de ganse gemeenschap dienende - industrie.

Moge de samenwerking van onze organisatie met alle exponenten van de A. G. S. tot in de verre toekomst even innig en produktief blijven als zij tot dusverre is geweest, opdat school en bedrijf er beide wel bij varen en de resultaten daarvan ten goede komen aan de maatschappij.

Mr. A. H. L. Nuver

VERENIGING TOT BEVORDERING VAN DE VAKOPLEIDING IN HET BOEKBINDERS-, PAPIERWAREN- EN ENVELOPPENBEDRIJF

De school en de bindersopleiding

De vereniging tot bevordering van de vakopleiding in het boekbindersbedrijf heeft een zeer goede reden om dankbaar te zijn tegenover de A.G.S. en het schrijven van enkele vriendelijke woorden is dus geen moeilijke opdracht.

De belangstelling voor goed gebonden boeken is in de loop der geschiedenis aan sterke schommelingen onderhevig geweest en daarmee ook de belangstelling voor goede vakopleiding. In de jaren tussen de twee wereldoorlogen werd er wat dit laatste betreft een ongekend dieptepunt bereikt. Of dit kwam door de grote concurrentie of door de gedachte dat de groei der mechanisatie het hebben van goede vaklieden overbodig maakte, wie zal het zeggen? Vast staat dat in deze jaren de kosten, verbonden aan een goede vakopleiding, niet op te brengen waren en dat we daar vandaag de dag nog de nadelen van ondervinden. Niet zo was het echter bij de leiding van de Amsterdamse Grafische School. Reeds vanaf de oprichting der school was er een afdeling boekbinden aan verbonden van belangrijke omvang en door goede en slechte jaren heen heeft zij haar vakmensen

afgeleverd. Hier was men niet de mening toegedaan dat een verdergaande mechanisering het hebben van een goede vakopleiding overbodig maakte. Beter dan de vele vakgenoten die door winzucht gedreven of misschien alleen maar door laksheid het bevorderen van de vakopleiding achterwege lieten en daardoor soms op een ongelegen ogenblik moesten constateren dat door gebrek aan geschoold personeel hun onderneming ernstig geschaad werd, is de A.G.S. in deze tijd van neergang zich zelf gebleven en heeft zij, zij het soms met niet meer dan een vijftal leerlingen per jaar, er aan meegeholpen te voorkomen, dat het verval volledig zou zijn. Het is dan ook geen toeval, dat we op vele vooraanstaande plaatsen bij de bindersopleiding nu de mensen tegenkomen die in deze periode door de A.G.S. zijn opgeleid. Dat dit de nu gelukkig weer belangrijk verbeterde vakopleiding in onze branche heeft gestimuleerd, daarvoor zijn we de A.G.S. dankbaar.

Als vereniging zijn wij er ook nog min of meer trots op dat in het schoolbestuur vooraanstaande mensen uit de binderswereld een belangrijke rol hebben gespeeld. Wij denken b.v. aan onze Van der Bom, die jarenlang voorzitter is geweest, aan onze d'Huy, die momenteel het secretariaat vervult en aangezien de huidige voorzitter voor 60 % een bindershart heeft zouden wij ook willen zeggen aan onze Winterink. De huidige directeur, de heer Groenendaal, zijn we er dankbaar voor dat hij er niet de methode op nahoudt die sommige goedmenende, maar slecht werkende „onderwijsdeskundigen” toepassen, om voor de binderij nog goed genoeg te vinden de leerlingen die voor de andere afdelingen afgewezen zijn. Staande voor de vernieuwde

afdelingen willen wij bij de officiële opening van de nieuwe school gaarne onze hartelijke felicitatie aan directeur en schoolbestuur aanbieden. Nog juist vóór de bestedingsbeperking werd deze verbetering verkregen. Het ijzer werd dus gesmeed toen het heet was. De school moet o.i. een voorbeeld zijn voor de leerlingen die het bedrijf ingaan. Bijna 50 jaar zullen zij de werkplaats als huis hebben. Als dat huis zo is als deze school nu, dan kan, mede daardoor, het werken tot een lust worden.

Proficiat.

Jo Reinds

FEDERATIE DER WERKGEVERSORGANISATIËN IN HET BOEKDRUKKERSBEDRIJF

Het hart van het bedrijfsleven

Vanzelfsprekend volgt het grafisch bedrijfsleven met grote belangstelling de groei en de vernieuwing van het grafisch onderwijs.

Het onderwijs in onze industrie, dat nu al ruim 50 jaar wordt gegeven op de vakscholen, is van groot belang voor de ontwikkeling van ons vak. De opleiding van de jongeren is vooral in deze tijd met zijn snelle vooruitschrijdende techniek dikwijls een zorg, omdat het bedrijfsleven nu eenmaal eist dat de opgeleide krachten onmiddellijk aan het produktieproces kunnen deelnemen.

Het is met bijzonder grote belangstelling dat het Algemeen Hoofdbestuur van de Federatie de groei en de vernieuwing van de grafische scholen heeft gevolgd, en het doet het Hoofdbestuur dan ook bijzonder genoegen dat het bestuur van de Amsterdamse Grafische School erin geslaagd is die wijzigingen in zijn opleidingsinstituut aan te brengen, welke noodzakelijk zijn om de leerlingen de juiste opleiding te kunnen geven. Alom wordt het Nederlandse grafische

produkt geroemd. Ik wil niet zeggen dat het werk van onze industrie in zijn geheel op een hoog peil staat, maar een feit is dat hier te lande drukwerk wordt vervaardigd, dat de toets der kritiek kan doorstaan en waar men zelfs in het buitenland vol lof over spreekt.

Om goede kwaliteitsprodukten te kunnen maken is het voor de bedrijven noodzakelijk over vakmensen te beschikken. De middelen tot het opleiden van goede vakmensen zijn de dagscholen voor de grafische industrie.

Wij leven in een tijd van kwaliteitsverbetering, opvoering van de produktiviteit en van automatisering. De onderwijsinstituten moeten trachten deze tijd bij te houden. Gelukkig dat de overheid dit ook heeft begrepen en dat ze heeft ingezien dat het noodzakelijk was verbetering in het gebouw en in de bestaande outillage van de Amsterdamse Grafische School aan te brengen. De nieuwe afdeling voor onderricht in de diepdruktechnieken en de afdeling voor anilinedruk wijzen op een juist inzicht van het bestuur. Het zijn deze technieken, die de laatste tijd in het bijzonder de aandacht hebben gevraagd.

Het zijn echter niet alleen de bedrijfsleerlingen die onderricht ontvangen, ook de toekomstige leiders van onze bedrijven. In de na-oorlogse jaren zijn belangrijke verbeteringen in de zgn. patroonsopleiding aangebracht. Ik geloof dan ook te kunnen zeggen dat de toekomstige opvolgers op de vakscholen een uitstekende gelegenheid vinden om zich op hun taak voor te bereiden.

Met grote belangstelling heb ik de afgelopen jaren kennis genomen voordrachten series die onder de titel

„Grafische universiteit” door de Amsterdamse Grafische School worden gebracht. Hierdoor wordt voor velen, die reeds in het bedrijfsleven werkzaam zijn, de mogelijkheid geschapen kennis te nemen van allerlei vernieuwingen, zowel op het terrein van de techniek als op economisch en sociaal gebied. Het bedrijfsleven en de grafische scholen dienen in nauw contact met elkaar te staan. Ook hiervan moet ik weer zeggen dat hierin sedert 1945 een belangrijke verbetering is gekomen. Door samenwerking is het mogelijk de opleiding zo te vormen, dat deze aan alle eisen gaat voldoen. De huidige samenwerking belooft veel en ik heb dan ook, met waardering voor hetgeen in het verleden is gepresteerd, veel vertrouwen in de toekomst.

Jos. A. M. Cleerdin

VEREENIGING VAN NEDERLANDSCHE PAPIERFABRIKANTEN

Crescendo

Op gezette tijden blijkt in deze dynamische eeuw het kleed, waarin wij geruime tijd konden rondgaan, toch weer een te nauw keurslijf te zijn geworden en dan moeten er grote dingen gebeuren.

Dat is zo met onze goede stad Amsterdam, die andermaal uit zijn wallen is gebroken en zich de luxe kan permitteren, het in de breedte te zoeken. Dat is ook zo met de Amsterdamse Grafische School, die in bijkans een kwart eeuw zijn bevolking zag aanwassen van 900 tot 2050 en nu met de beste wil geen kans meer zag, om in het in 1933 aan de Dintelstraat opgerichte bolwerk, de aanzwellende stormloop van de Grafische Industrie, althans van hen die daarin opgenomen willen worden nog langer met goed fatsoen te weerstaan.

Nu leent de Dintelstraat zich niet voor de uitbouw in de breedte en daarom is het hier in de hoogte gezocht. Daarin ligt iets symbolisch: omhoog gaan betekent stijgen en reiken naar iets wat nog verwijderd is en deze symboliek haakt in naar twee kanten: in de eerste plaats naar het steeds toenemende

aantal grafisch geschoolden, dat nodig zal zijn, in de tweede plaats naar de vakkennis en vaardigheid die juist zij aan de dag moeten leggen, want de ontwikkeling der druktechnieken in het moderne bedrijf stelt hoge eisen.

De groei der grafische industrie vindt zijn weerklank in de ontwikkeling der papierindustrie. Of is het de papierindustrie, die de grafische ontwikkeling stimuleert? In ieder geval stoelen beide op de welvaart en op de culturele vooruitgang van ons volk, en daarom voelen wij ons zo nauw aan elkaar verwant. Aan de ene kant zij, die in het boek en druk hun geluk zoeken, aan de andere wij die, als wij het zo mogen zeggen, voor dat geluk de basis leggen, d.w.z. het papier verschaffen.

Is het in dit verband niet tekenend, dat de hoeveelheid papier, die in Nederland voor verwerking beschikbaar kwam, sedert 1933 toenam van 256.000 tot 563.000 ton en dus precies dezelfde stijging vertoont als het aantal leerlingen van de A.G.S.? Twee-en-drie-tiende maal het kwantum van een kwart eeuw terug! Maar daarmee zijn wij er nog niet. In de komende 25 jaar zal onze bevolking weer met 25 à 30% toenemen; daarnaast zal het verbruik per hoofd zeker nog stijgen, in het bijzonder in de papiersector, waar juist de bedrukking een steeds grotere rol gaat spelen.

Dat alles betekent hoger papierverbruik, meer grafische werkers om aan dat papier een waardig uiterlijk te geven, grotere opleidingsmogelijkheden.

Wij kunnen slechts hopen, dat de fundamenten in de Dintelstraat zwaar genoeg zijn.

Dat wat het aantal aangaat, en nu wat de kwaliteit betreft. Wij,

papierfabrikanten, zijn geen materialisten. Het is niet zo, dat, als er ieder jaar maar weer een groter aantal tonnen papier uit onze papiermachines rolt, wij ons de handen wrijven en denken: dat gaat wel goed zo. Wij doen ons best het papier zo goed mogelijk te maken, steeds oppervlakken te verbeteren en aldus mede te werken aan de voorwaarden tot zo goed mogelijke drukresultaten.

Het interesseert ons wel degelijk wat de drukker uiteindelijk met het door ons gemaakte papier kan doen en wij hebben er alle belang bij, dat het papier in handen komt van lieden die er mede weten om te gaan.

Daarom juichen wij deze uitbreiding van de A.G.S. van harte toe en wij geven Bestuur en Directie van de Altijd Groeiende School onze beste wensen mede voor voorlopig de eerstkomende vijfentwintig jaar.

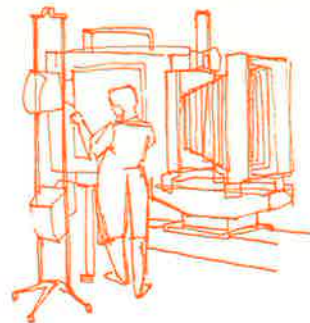
COLLEGE ALGRAFISCH BERAAD

De heropening van de Amsterdamse Grafische School - zij het ook dat deze daad als een symbolische handeling moet worden gezien - is zeker een evenement te noemen. Allereerst wel voor de directeur en leraren van de A.G.S., zeker ook voor de leerlingen, die dit feit weer eens op andere wijze zullen verwerken en in de — doch belangrijke — tweede instantie voor het grafisch bedrijfsleven in volle omvang.

De verbouwing, die door een zeer ruime overschrijding van de opleveringsdatum heel veel heeft gevergd van het geduld van aldegenen, die er rechtstreeks of zijdelings mee te maken hadden, heeft de doelmatigheid van de inrichting der school in sterke mate verhoogd.

Kon men toch al trots zijn op dit grafische opleidingsinstituut nu kan men het nog meer.

Naast de drukkers- en bindersstiel die grote uitbreiding ondergingen, heeft de toegewijde schoolleiding ook de beschikking gekregen over de uitbouw op het gebied van de reeds bestaande offset-afdeling, dit in verband met de bedrijfsleerlingen

en verruiming in de chemigrafische afdeling. Nieuw is de Monotype afdeling en de analinedrukkerij. Een grote verbetering bracht een recreatiezaal voor de U.T.O. leerlingen en niet minder de instelling van een soort leer-middelencentrale ten dienste van het Grafische Onderwijs. Het is een verheugend feit de groei van de A.G.S. te mogen ervaren met de wetenschap, dat dit alles ten goede zal komen aan hen die in de grafische industrie hun materieële en ideële toekomst hebben gekozen.

F. P. d'Huy
voorzitter

Wanneer met de gelegenheid van de opening van de uitgebreide Amsterdamse Grafische School ook namens de Grafische Universiteit enige vriendelijke woorden dienen te worden gezegd, dan dringt zich in de eerste plaats de vraag naar voren „wie en wat zijn wij” die regelmatig gastvrijheid genieten in het gebouw aan de Dintelstraat en intensief beslag leggen op de activiteit van de directie, samenwerkend aan het idee Grafische Universiteit. In bepaalde mate staan wij los van de school, doch al evenzeer zijn wij op zijn minst een geesteskind dat geboren is in de sfeer van de A.G.S.

De behoefte om meer en op bepaalde punten dieper reikende instructies te geven over talrijke onderwerpen, de grafische samenleving betreffende, heeft ons tesamengedreven. Na een aarzelend en zoekend begin is dit pleegkind van de A.G.S. thans een gezonde jongeling, die vrij stevig in zijn schoenen staat en zich ondanks zijn jeugd, ver buiten Amsterdam een goede naam heeft weten te verwerven. Met trots draagt hij zijn zelfgekozen naam, die misschien

voorlopig wat groots is en waaraan misschien een kleine toevoeging ontbreekt.

Als pleegkind willen wij ter gelegenheid van de verjonging van het moederhuis, onze dankbaarheid uitspreken voor de gastvrijheid en de stimulans die wij daarin hebben genoten en, misschien wat eigenwijs, daarbij de wens uitspreken dat wij van de vergrote ruimte en mogelijkheden der school mogen meeprofiteren, waarbij wij naar onze krachten willen bijdragen tot verdere stuwning van de Amsterdamse Grafische School, ook al zou dan het schoolgebouw op den duur opnieuw te klein blijken te zijn.

N. Mustert.

Meer ruimte . . . meer mogelijkheden

Nu de stofwolken welke tijdens de verbouwing en uitbreiding van de Amsterdams Grafische School in en rond deze school hingen zijn opgetrokken, kunnen wij ons eerst goed realiseren wat hier tot stand is gebracht.

Wij hebben directeur en leraren wel eens beklaagd dat zij in zulke moeilijke omstandigheden onderwijs moesten geven, maar daarnaast hebben wij hen bewonderd omdat zij er in slaagden dit toch nog op een zeer bevredigende wijze te doen.

Hiervoor past een woord van dank en waardering, omdat zij op deze wijze aan de opleiding van jeugdige grafici werkend, het gehele grafische bedrijf een grote dienst hebben bewezen.

En nu . . . een vernieuwde, een grotere school. Dat betekent meer ruimte, meer mogelijkheden.

Wij twijfelen er niet aan of het schoolbestuur, steunend op een hardwerkende deskundige directeur en een korps van prima leraren, zal deze grotere mogelijkheden ten volle benutten. Namens de Nederlandse Katholieke Grafische Bond wensen wij alle betrokkenen veel succes bij hun arbeid,

een arbeid die er op gericht is de kennis van de talrijke grafische beroepen aan velen bij te brengen, zodat hierdoor het grafische bedrijf in Nederland verzekerd kan zijn van een regelmatige toevoer van goed onderlegde jeugdige vakgenoten.

Moge Uw arbeid steeds betere resultaten opleveren, zodat U daarin een beloning zult vinden voor Uw arbeidslust en doorzettingsvermogen.

Wij zullen met belangstelling Uw werk blijven volgen en rekenen op dezelfde prettige samenwerking, zoals die al jarenlang gebruikelijk is.

J. H. Hölscher

**BOND VAN HANDELAREN IN MACHINES
EN MATERIALEN VOOR DE GRAFISCHE EN
AANVERWANTE INDUSTRIEËN**

Hernieuwd en uitgebreid, thans symbolisch geopend.
Het wil ons voorkomen dat dit voor U louter bemoedigende
feiten zijn, waarmee wij U willen complimenteren, en dit te
meer omdat het U eerst vele jaren van vasthoudende
voorbereiding heeft gekost en het U bij de bouw, zoals dat
tegenwoordig gebruikelijk is, ook niet heeft meegezet.

Nu echter beschikt U over een prachtige, misschien al weer te
kleine, ruimte en over een machinepark waarmee U het spook
van het tekort aan geschoolde vakmensen krachtig te lijf kunt
gaan, om hiermee de reputatie van Uw school te versterken,
maar ook de jonge mensen en het bedrijfsleven een flinke
steun te geven.

Dat wij handelaren in grafische machines waardering hebben
voor het nuttige werk, dat door U ten bate van de grafische
bedrijven wordt verricht, is zeer begrijpelijk want ook de
machines stellen aan de mensen steeds hogere eisen wanneer

men naast een opvoeren van de produktie de kwaliteit op een
hoog peil wil handhaven.

Wij wensen U dan ook voor de komende jaren nog graag veel
succes.

A. Verkerk

VERENIGING VAN NEDERLANDSE CHEMIGRAFISCHE INRICHTINGEN

Wie onzer zou niet van harte meelevén, wanneer de
Amsterdamse Grafische School zich opnieuw verjongt door
uitbreiding en vernieuwing?

Dit meelevén moge zich dan bij een gelegenheid als deze
demonstreren in een zeer hartelijke gelukwens die ik uit naam
van de Vereniging van Nederlandse Chemigrafische
Inrichtingen, uit naam van alle Nederlandse chemigrafen met
nadruk wil uitspreken.
Bestuurderen en Directeuren van onze Nederlandse grafische
scholen tonen bij voortduring vaak verheugende initiatieven,
zij geven blijk van dadendrang en werkdrijf, zij komen met
plannen en voorstellen en al leidt dit alles dan ook wel eens tot
verschil van inzicht, tot meer of minder gecompliceerde
problemen, dit verhindert dan toch niet, dat er leven en
beweging blijft. Het onderwijs slaapt gelukkig niet in en
de Amsterdamse Grafische School zogoed als haar Directeur,
de heer Groenendaal, geven er blijk van, ook met deze

uitbreiding en vernieuwing, waardevolle deelgenoten te zijn in
dit geheel van activiteiten.

Wij delen in Uw vreugde, wanneer een verbeterde, vernieuwde
en uitgebreide school directie en leraren in staat stelt nog
meer en nog beter datgene wat in hen leeft uit te dragen tot,
en over te brengen op Uw leerlingen.

Moge ook deze jongste vernieuwing er aan bijdragen dat de
opleiding van onze jonge grafische werkers zodanig
verbeterd en zo intensief wordt, dat ook zij te gelegener tijd
een belangrijke bijdrage zullen kunnen leveren aan de opgaande
lijn, die ongetwijfeld op het ogenblik reeds in velerlei opzichten
in onze grafische wereld waarneembaar is.

Geen goede werkers, geen goede leiders ook, zonder een in alle
opzichten verantwoorde opleiding. Dat de Amsterdamse
Grafische School in alle opzichten bereid en in staat is haar
deel hierin bij te dragen wordt zeker mede gedemonstreerd in
dit stukje activiteit, waarvoor ook de chemigrafen in Nederland
respect hebben en dankbaar zijn.

J. W. Rommerts.

OPLEIDINGSCOMMISSIE VOOR HET CHEMIGRAFISCH BEDRIJF

Namens de Opleidingscommissie voor het Chemigrafisch Bedrijf willen wij bestuur en directie van de Amsterdamse Grafische School van harte dankzeggen voor de visie, de moeite en de vasthoudendheid waardoor de uitbreiding van de school een feit is geworden. Visie was het om, bij gebrek aan ruimte, een verdieping boven op de oude school te bouwen, opdat onze leerlingen het onderwijs zouden krijgen waarop zij recht hebben, zeker, gezien de verhouding tot de opleidingsmogelijkheden in andere bedrijfstakken. Moeite is u niet bespaard gebleven bij het doen ingang vinden van uw inzichten bij aannemers- en overheidsvertegenwoordigers, die het goede wel wilden maar zeer moeilijk te overtuigen bleken van uw respectabele mening, en vasthoudendheid hebt u betoond om onder moeilijke omstandigheden toch het werk te doen waarvoor u gesteld bent. Al lag het stof dik in de school, al hamerden onophoudelijk de elektrische boren, toch zijn u en niet te vergeten uw leraren op hun best gebleven om de jongens de geheimen van ons vak en een stukje algemene ontwikkeling bij te brengen.

Wij feliciteren u op deze dag van harte met het behaalde resultaat: een doelmatiger ingerichte school, waar het prettig is om les te geven en te ontvangen.

J. van der Vegt

VERENIGING TER BEVORDERING VAN DE VAKOPLEIDING IN DE PAPIERVERWERKENDE- EN -VEREDELINGSINDUSTRIE

Als voorzitter van de Vereniging tot bevordering van de Vakopleiding in de papierverwerkende- en veredelingsindustrie en jongste telg die onderdak heeft gevonden bij de A.G.S., verheugt het mij bijzonder dat deze uitbreiding tot stand kwam. Temeer daar het anders onmogelijk zou zijn geweest dat ons jonge leerlingstelsel voor de behangsel-, papierenzakken- en papierveredelingsindustrie zo snel had kunnen starten. Wij hopen dat de huidige ruimte voor de eerst volgende jaren voldoende zal zijn. Doch indien blijkt dat onze opleiding dusdanig zal groeien als wij als papierveredelers zeker verwachten, dan hopen wij van harte dat wij niet tevergeefs bij U behoeven aan te kloppen om opnieuw tot uitbreiding over te gaan!

Bestuur, directeur en leraren wens ik succes; de leerlingen roep ik toe: houd Uw gebouw in ere!

B. D. Roest

STICHTING TOT VERBETERDE OPLEIDING AAN DE MONOTYPE

Het is dan, we zouden haast zeggen, eindelijk zover, dat de verbouwing van de Amsterdamse Grafische School klaar gekomen is. Dit is een gelukwens waard, want ieder die wel eens een verbouwing van nabij heeft meegemaakt weet, wat een arbeid er verzet moet worden, welk een problemen opgelost moeten worden, om zomin mogelijk stagnatie te ondervinden. Maar ook weten we, dat de A.G.S. voor geen kleintje vervaard is en ondanks de grote moeilijkheden steeds met grote voortvarendheid op de bres heeft gestaan voor de opleiding van leerlingen en verbetering van de vakbekwaamheid in het grafisch bedrijf.

Dat ondanks de rompslomp van de verbouwing en alles wat daarbij komt het nog mogelijk geweest is om ook nog een afdeling voor de opleiding van Monotype-toetsenbordbewerkers en Monotype-gieters in het leven te roepen stemt ons tot grote voldoening en het verheugt ons daaraan medewerking te hebben kunnen verlenen.

Gaarne brengen wij hulde aan Bestuur, Directeur en leraren voor

de wijze waarop zij de zaken hebben aangepakt en vol vertrouwen zien wij de toekomst tegemoet van de school, waarop heel grafisch Nederland trots kan zijn.

G. C. Schillemans

NEDERLANDSE CHRISTELIJKE GRAFISCHE BOND

Vakkennis is kapitaal

Toen ons werd gevraagd op papier te zetten hetgeen we eventueel bij de heropening van de Amsterdamse Grafische School graag zouden hebben gezegd, konden we dat niet weigeren, integendeel. Overigens is het vooraf samenvatten van „toespraken” en in gedrukte vorm overhandigen geen gek idee. Zou deze wijze van doen algemeen ingang vinden, dan zou de drukker meer verdienen aan openingsplechtigheden dan nu het geval is bij het maken van alleen een gedrukte uitnodiging. Als wij het woord zouden mogen voeren, dan zouden we begonnen zijn met het bestuur, de directeur, de leraren en de leerlingen heel hartelijk geluk te wensen met de uitbreiding en de vernieuwing van de school. We hopen, dat alle verbeteringen de verwachtingen welke men ervan heeft zullen overtreffen. Af en toe hebben we tijdens de verbouwing van nabij gezien met welke moeite het onderwijs gaande is gehouden. In die jaren is er op de school een prestatie geleverd welke niet licht valt te overtreffen en het is fijn, dat alles nog gereedgekomen is vóór het jubileumjaar 1958, wanneer de school veertig jaar bestaat.

De vernieuwing van de school komt ook ten goede aan het onderwijs dat wordt gegeven aan de leerlingen die al onder leerovereenkomst in de ondernemingen werkzaam zijn. Deze vorm van onderwijs stelt de leraar voor aparte problemen. In sommige ondernemingen neemt men het met de opleiding in de werkplaats niet zo nauw, omdat men denkt: dat komt op de school wel terecht. Dat is een misvatting. Gelukkig is het aantal ondernemingen dat zich wel veel moeite getroost voor de opleiding, veel groter. Dank zij een goede samenwerking tussen school en bedrijf worden dan goede resultaten bereikt bij de opleiding. Moge die samenwerking worden bestendig. Wij besluiten met de oprechte wens, dat de Amsterdamse Grafische School erin moge slagen ieder jaar weer een groep pientere jonge mensen gelukkig te maken met een diploma of getuigschrift en dat de leerlingen zoveel kennis en handvaardigheid wordt bijgebracht, dat de jongens als bedrijfsgenoten zeer worden gewaardeerd. Vakkennis is meestal het enige kapitaal van een arbeider. (We denken nu even niet aan de patroonszons). Maar het is een kapitaal dat rente opbrengt als geen ander. Tussen de leeftijd van twintig en het tijdstip waarop men met pensioen gaat is er, gerekend naar de huidige looncijfers, ongeveer twee ton mee te verdienen. En in die jaren moet ook het pensioen nog worden verdiend, want dat is uitgesteld loon. Aan die kapitaalvorming mee te werken is een schone taak. Daarom nogmaals hartelijk gelukgewenst!

G. Jens

STICHTING RECLAME ONDERWIJS

Telegram:

Geacht Bestuur en geachte heer Groenendaal,
Namens Stichting Reclame Onderwijs onze hartelijke
gelukwensen.

Enig eigenbelang is hieraan niet vreemd, gezien de prachtige
gastvrijheid die ons reclameonderwijs in uw gebouw mag
genieten. Hopen dat deze prettige samenwerking nog jaren
lang bestendig moge worden. Namens Stichting
Reclame Onderwijs,

H. E. Janssen,
voorzitter Stichting Reclame-Onderwijs

P.S.: Reclamemensen te weinig tijd alle toespraken op papier te
zetten.

VEREENIGING TER BEVORDERING VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS

Wanneer men in april het verzoek krijgt, op te schrijven wat men in september zou willen gaan zeggen, dan is het voldoen aan dit - overigens begrijpelijke en zelfs te waarderen - verzoek geen gemakkelijke taak. Want de feestelijke entourage, die bij de opening van een gebouw hoort, moet men zich in zijn fantasie maar voorstellen, in de hoop daardoor geïnspireerd te worden tot het kiezen van de juiste woorden, die bij deze gelegenheid passen. Dat ik als afgevaardigde van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels iets had willen zeggen, is haast vanzelfsprekend. Want de boeken, die de bij onze Vereeniging georganiseerde uitgevers en boekhandelaren verkopen, zouden er niet zijn zonder de zettters, drukkers en binders en niemand zal zo sterk als wij beseffen, van hoe groot belang goed zet-, druk- en bindwerk is. De opleiding tot goede vaklieden gaat ons dan ook wel zeer na aan het hart en het bestuur van onze Vereeniging verheugt zich dan ook bijzonder over de bloei van de Amsterdamse Grafische School, die er toe geleid heeft, dat de

school een grote uitbreiding en vernieuwing heeft ondergaan. De technische perfectionering vereist steeds intensiever studie en opleiding en brengt een toenemende specialisering met zich mede. De A.G.S. staat voor de moeilijke taak, met de steeds toenemende eisen, waaraan het grafische bedrijfsleven moet voldoen, gelijke tred te houden. Deze verbouwing geeft er echter blijk van, dat bestuur en directeur niet voor de grote moeilijkheden en onaangenaamheden, die met een dergelijk groot project samenhangen, terugdeinzen.

De betrekkingen tussen de A.G.S. en onze Vereeniging zijn steeds van bijzonder prettige aard geweest. Toen de cursussen van onze Vakopleiding nog gedeeltelijk mondeling waren, mochten wij in Uw gebouw gastvrijheid genieten. En in de door onze Vereeniging georganiseerde Boekenweek, wordt door de leerlingen van de A.G.S. een grote feestavond georganiseerd, die telken jare even geslaagd genoemd mag worden en waarbij de leerlingen de verrijking bewust gemaakt wordt, die het boek ook aan hun leven kan geven.

Het verheugt ons bestuur, dat het in de gelegenheid gesteld is de A.G.S. een vitrine aan te bieden, waarin het produkt, aan welks totstandkoming en distributie wij allen, op eigen wijze en naar eigen kracht, het onze bijdragen, een plaats zal vinden. Mogen de daarin geëxposeerde boeken de leerlingen van de A.G.S. inspireren tot werklust en stimuleren tot het verrichten van de beste prestaties.

Op symbolische wijze zult U op 20 september de hernieuwde en uitgebreide A.G.S. openstellen. Even symbolisch, maar daarom niet minder welgemeend, draag ik deze vitrine namens het

bestuur van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels over aan het bestuur van de Amsterdamse Grafische School met de beste wensen voor de toekomst van Uw school.

F. Lankamp

Altijd Goede Service

Vakkennis is de basis voor elke vooruitgang. Wie meent het zonder gedegen vakmanschap te kunnen stellen, komt bedrogen uit. Want het mag in een enkel geval wel eens de schijn hebben, dat een zekere mate van „handigheid” de weg naar succes effent, in veel meer gevallen wordt slechts vertrouwen gesteld in de vakbekwaamheid welke uit het vervaardigde produkt blijkt.

Het grafische bedrijf moet het van de kwaliteit van zijn beoefenaren hebben, niet alleen van de patroons, maar ook van de gezellen. Bij het verkrijgen en het bevorderen van die kwaliteit was de Amsterdamse Grafische School een onmisbare factor. Eerst in het oude schoolgebouw aan de Weteringschans, later in de nieuwe eigen school aan de Dintelstraat heeft zij haar poorten geopend voor de duizenden die hoopten, in „de zwarte kunst” hun boterham te kunnen verdienen. Denk ik daarbij aan de jongens uit arbeidersgezinnen die hetzij het dagonderwijs, hetzij (vroeger) het avondonderwijs volgden, dan weet ik wel, dat zij in hun jeugdige geldingsdrang niet

altijd stipt de schoolvoorschriften hebben opgevolgd, maar ik weet ook, dat zij later de jaren op de A.G.S. doorgebracht, tot de schoonste en vruchtbaarste van hun leven beschouwden.

Zo is de A.G.S. niet alleen een instituut van dankbare herinnering voor duizenden in den lande, zij is vooral het instrument dat in belangrijke mate tot de kwaliteit van het grafische bedrijf bijdraagt, zulks niet alleen in materiële, maar ook in persoonlijke zin. De voortreffelijke opleiding door de bevoegde leerkrachten, onder leiding van het bestuur en de voortvarende directeur, geeft waarborgen voor een stijgend peil van het grafische produkt, terwijl de goede sfeer op de school er toe bijdraagt dat ook de „grafische mens” in de goede zin gevormd wordt.

In al de jaren van haar bestaan heeft de A.G.S. „altijd goede service” gegeven, waarvoor van werknemerszijde een woord van oprechte dank en waardering op zijn plaats is. Vooral op dit ogenblik, nu de school haar jongste uitbreiding heeft voltooid, en daardoor de vakopleiding nog omvattender - en vooral up to date - kan zijn. Hulde voor hen, die het initiatief voor deze uitbreiding namen, en respect voor al degenen die de plannen op zo doortastende wijze tot verwezenlijking brachten.

De A.G.S. heeft een bijzondere plaats in de grafische bedrijfsgemeenschap verworven; dat zij „altijd goede service” aan haar beoefenaren zal blijven geven, is een zekerheid welke wij op deze plaats gaarne tot uitdrukking brengen.

A. M. van den Boogaart

DE CENTRALE OPLEIDINGSCOMMISSIE VOOR HET BOEKDRUKKERS- EN RASTERDIEPDRUKBEDRIJF

Naast onze verheugenis over de vernieuwing en uitbreiding van de Amsterdamse Grafische School willen wij op deze plaats tevens uiting geven aan onze dankbaarheid voor de medewerking die wij steeds van het bestuur en de directeur der school hebben mogen ondervinden.

Ondanks de vele moeilijkheden tijdens de verbouwing, waaraan nimmer een eind scheen te zullen komen, is er van de zijde van het bestuur en de directeur van de school steeds zorg voor gedragen dat het onderwijs aan de bedrijfsleerlingen zo weinig mogelijk schade zou ondervinden. Dat dit onderwijs praktisch ongestoord voortgang heeft kunnen vinden stemt ons tot grote erkentelijkheid. Zelfs mochten wij ervaren, dat, toen wij grote moeilijkheden ondervonden bij het onderbrengen van bedrijfsleerlingen op een andere school wegens daar heersend gebrek aan plaatsruimte, de leiding van de A.G.S. onmiddellijk bereid was ons te hulp te komen en een aantal leerlingen bij haar school onder te brengen. Ook hiervoor zijn wij uitermate dankbaar.

Van de vernieuwingen die in de school zijn aangebracht is ook het onderwijs voor de bedrijfsleerlingen in de typografie niet uitgesloten. Enkele lokalen zijn speciaal voor het aanvullend onderwijs aan de zettters- en drukkersleerlingen ingericht. Wij zijn er van overtuigd, dat deze vernieuwingen even zoveel verbeteringen betekenen.

Voor het afnemen van de praktische eindexamens in de typografie moet onzerzijds telkenjare een beroep op de medewerking van de A.G.S. worden gedaan. Hoewel de moeilijkheden tijdens de verbouwing groot waren, was het beroep ook toen niet tevergeefs en konden wij rekenen op de medewerking door het beschikbaar stellen van lokalen machines en materialen.

Wij wensen het bestuur en de directeur van de A.G.S. van harte geluk met het tot stand komen van de vernieuwde en uitgebreide school. Daarnaast wensen we het grafisch bedrijf geluk met het feit dat het beschikt over een opleidingsinstituut als de Amsterdamse Grafische School met aan het hoofd een bestuur en een directeur die met zo grote toewijding, energie en voortvarendheid hun taak in het belang van het grafische bedrijf in de ruimste zin verrichten.

H. J. Zwagers

HET BESTUUR VAN DE STICHTING INSTITUUT VOOR DE OPLEIDING TOT LEERMEESTER- GEZEL IN HET GRAFISCHE BEDRIJF

Het bestuur van de Stichting Instituut voor de Opleiding tot Leermeester-gezel in het Grafische Bedrijf wil van de geboden gelegenheid gaarne gebruik maken om het bestuur en de directeur van de A.G.S. van harte geluk te wensen met de vernieuwing en uitbreiding van de school. Wij doen dit met temeer genoegen omdat ook ons Instituut hiervan de vruchten plukt in de vorm van het gebruik van lokalen en machines bij het afnemen van de examens voor het diploma leermeester-gezel. Gedurende al de jaren, dat deze examens in de huidige vorm worden afgenomen, hebben wij er als vanzelfsprekend op kunnen rekenen, dat de A.G.S. medewerking verleende aan deze examens door het beschikbaar stellen van lokalen, machines en materialen. Dat de examens steeds een vlot verloop hadden, is niet in de laatste plaats te danken aan de medewerking van de A.G.S. Op deze medewerking konden wij ook rekenen, toen door de verbouwingsmoeilijkheden het bijna onmogelijk leek op enigszins normale wijze examens af te nemen. Voor de ondervonden medewerking en de steeds uitstekende samenwerking zeggen wij het bestuur en de directeur van de A.G.S. van harte dank.

**DISTRICTS OPLEIDING COMMISSIE
AMSTERDAM**

De school verbouwd en heropend. Welk een mogelijkheden om hierover iets te zeggen. Van Weteringschans tot en met de verbouwing, en daar tussen door nog iets over het tekort aan ruimte ondanks deze verbouwing.

Over dit laatste kunnen wij ons verheugen, want dat ruimte-tekort ontstond door de wil om de opleiding zo volledig mogelijk te doen zijn.

De school is „bijgebleven” met het bedrijfsleven, ja, zelfs hier en daar „voor” gekomen.

Wij eisen van de nu in opleiding zijnde jonge mensen om straks in het bedrijfsleven volledig mee te kunnen komen, en dat in een tijd waarin de techniek in steeds hoger tempo voortschrijdt. Daarom werd de school verbouwd en daardoor is ze ook nu reeds te klein geworden.

Wij wensen het bestuur van de Amsterdamse Grafische School en ons zelf geluk met deze verbouwing en de redenen waardoor deze tot stand is gekomen.

Wellicht volgen nog meer verbouwingen of annexaties van ruimte om de opleiding nog meer te vervolmaken.
Reeds wensen wij u hierbij succes toe.

A. W. Laane

NEDERLANDSCHE BOND VAN BOEKBINDERS- PATROONS

Diegenen, die de groei van de A.G.S. vanaf het prille begin met belangstelling hebben gevolgd, zullen zich 20 september verheugen bij de belangwekkende totstandkoming van de „nieuwe uitleg”.

De verbouwing, die op zichzelf een zenuwslopende tijd inluidde voor directeur, leraren en administratie is niet voor niets geweest. Nu dit alles achter de rug is geeft ze de Nederlandse Grafische Wereld betere kansen dan voorheen.

Wat ons binders zo verblijdt is dat de leiding eindelijk de kans heeft gekregen te breken met een wat ouderwetse sleur.

Een grote en uitgebreide modernisering van machines en apparatuur doet ons het beste hopen voor de toekomst.

Een toekomst, die ook van de opleiding in het aloude bindersvak het uiterste zal gaan vergen met het oog op de sterk ontwikkelde mechanisering der laatste jaren.

Wij wensen de directeur en de toegewijde leraren van harte geluk met het einde van de verbouwingsherrie, dat tevens een nieuw begin betekent voor de toekomstige opleidingsmogelijkheid en

we hopen dat de leerlingen trots zullen zijn op hun vernieuwde school.

Grafisch Nederland kan het althans zeker zijn.

F. P. d'Huy

DISTRICT AMSTERDAM FEDERATIE

Tussen schoolbestuur - directeur van de Amsterdamse Grafische School en het Bestuur en leden van het District Amsterdam van de Federatie der Werkgeversorganisatiën in het Boekdruckersbedrijf bestaat een goede verstandhouding en begrip voor het belangrijke werk, hetwelk ten behoeve van de vakopleiding voor de jonge grafici wordt gedaan.

De Grafische Universiteit o.a. kwam tot stand in nauwe samenwerking met ons District. Talrijke bijeenkomsten onder auspiciën van het District werden in de Amsterdamse Grafische School georganiseerd.

Het is een traditie geworden de jaarvergadering van de werkgevers uit Amsterdam in de Amsterdamse Grafische School te houden.

Nu, na de langdurige verbouwing van het school-complex, mede een royale uitbreiding is gegeven aan de mogelijkheid kan recreatie middels een ruime zaal, waarin de school haar bijeenkomsten kan organiseren en deze mede beschikbaar is voor vergaderingen, lezingen e.d., zal het de lezer duidelijk

zijn, dat het bestuur van het District Amsterdam en haar leden bijzonder verheugd zijn over deze uitbreiding van de A.G.S., welke naar veler mening tot de mooiste en de beste in Europa kan worden gerekend.

Met genoegen hebben de leden van het District Amsterdam de gelden bijeengebracht om de hiervoren genoemde recreatiezaal te voorzien van een podium met daarbij behorende gordijnen.

Dit geschenk moge een weerspiegeling zijn van hetgeen hier reeds werd gememoreerd.

Moge de komende jaren het bestuur, directie en leraren door deze uitbreiding en vernieuwing worden geïnspireerd tot het geven van een goede, op het bedrijfsleven afgestemde opleiding van al degenen, die bij de Amsterdamse Grafische School een opleiding of voortgezette studie in ons mooie vak

M. C. van Trigt,
Voorzitter District Amsterdam.

